

РОЛЬ АУТСОРСИНГУ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СФЕРИ

Холодков Є.М., аспірант

Науковий керівник: Федотова І.В., д.е.н., професор

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Зростання актуальності інновацій у транспортно-логістичному секторі спонукає підприємства до пошуку нових методів оптимізації та удосконалення їхньої діяльності. Сучасні виклики вимагають не лише технічних рішень, але й ефективного управління інноваційними процесами. У цьому контексті аутсорсинг стає стратегічним інструментом, який дозволяє транспортно-логістичним компаніям зосередитися на своїх основних функціях, делегуючи деякі завдання зовнішнім спеціалізованим партнерам. Це обумовлено необхідністю постійного вдосконалення і оптимізації процесів управління, виробництва та логістики. Інновації в цьому контексті визначають напрямок розвитку транспортних підприємств, забезпечуючи підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

Інноваційна діяльність у транспортно-логістичному секторі передбачає не лише створення нових технологій чи послуг, а й впровадження нових методів управління логістичними процесами. Це сприяє розвитку виробничих процесів, покращенню якості обслуговування та розширенню спектру послуг, що надаються.

Умови високої конкуренції та потреба в постійних інноваціях підштовхують транспортно-логістичні компанії до ефективного організаційного управління, включаючи інноваційні процеси. У такому контексті використання аутсорсингу, як нової форми організації діяльності, виявляється необхідним та перспективним.

Аутсорсинг у транспортно-логістичній галузі передбачає делегування деяких неосновних бізнес-процесів, пов'язаних із логістикою та транспортуванням, зовнішнім постачальникам послуг, що спеціалізуються у відповідних галузях. Транспортно-логістичні компанії використовують аутсорсинг для передачі ряду функцій, включаючи [1, 2]:

- ІТ-аутсорсинг: обслуговування мережевої інфраструктури, розміщення баз даних, управління інформаційними системами тощо;
- Бухгалтерський аутсорсинг: ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- Кадровий аутсорсинг: виконання функцій відділу кадрів;

- Рекламний та PR аутсорсинг: передача функцій, пов'язаних із забезпеченням рекламних та PR послуг;

- Юридичний аутсорсинг: комплексне правове обслуговування;

- Маркетинговий аутсорсинг: виконання функцій маркетингу.

Транспортні підприємства часто передають допоміжні функції на аутсорсинг. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства через оптимізацію виробничих та логістичних процесів.

У сучасній транспортно-логістичній сфері широкий діапазон аутсорсингових послуг, спрямованих на оптимізацію та поліпшення ефективності логістичних процесів [2]:

- Транспортно-експедиційні послуги. Замовлення транспортних експедиційних послуг часто виходить з компаній, які вже мають власний відділ експедирування. У такому випадку транспортне підприємство-аутсорсер відповідає лише за перевезення вантажу, забезпечуючи координацію цього процесу. Інші послуги, такі як підготовка документів, компанії-отримувачі здійснюють самостійно. Транспортно-експедиційні послуги наразі є особливо популярними, оскільки вони включають повну організацію вантажоперевезення в цілому;

- Послуги з митного оформлення. Ці послуги передбачають безпосередню взаємодію з органами митного контролю в рамках встановленого законодавчого поля;

- Послуги складування. Створення складського відділу в компанії – значущий захід, що може вимагати значних фінансових витрат (наприклад, на придбання чи оренду приміщення, обладнання складу тощо);

- Комплексні послуги (комплексний аутсорсинг). Цей вид послуг є популярним серед компаній і включає делегування конкретних логістичних функцій організації-надавачу аутсорсингових послуг, такому як логістичний оператор. Такий підхід дозволяє підприємствам зосередитися на своїх основних функціях, перекладаючи частину логістичних обов'язків на спеціалізовані компанії.

Цей різноманітний спектр аутсорсингових послуг відображає сучасні тенденції в транспортно-логістичній галузі та відповідає потребам підприємств, які прагнуть оптимізувати свою логістичну інфраструктуру. На основі міжнародного досвіду можна констатувати, що аутсорсинг логістичних послуг (Third Party Logistics Services — 3PL/ Logistics Outsourcing) в автомобільному транспорті

передбачає передачу частини або всіх логістичних функцій, переважно, не виробничого характеру. Це включає в себе управлінські рішення з узгодження роботи різних видів транспорту, оптимізації завантаження потужностей транспорту, скорочення простою вантажівок, які очікують перевантаження на інші види транспорту, мінімізації часу на вантаження та розвантаження транспортних засобів. Однією з ключових переваг такого аутсорсингу є можливість оптимізації логістичних процесів за рахунок прямої взаємодії, включаючи кросдокінг та зменшення кількості посередників між вантажовідправником та вантажоотримувачем [3]. Логістичний центр, який використовує аутсорсинг, може взяти на себе функції оператора перевезення, що забезпечує найбільш ефективні технології перевантаження вантажів, включаючи їх завантаження на транспортні засоби. Також, це може сприяти залученню нових учасників у сферу перевезень через оптимізацію і поліпшення логістичних процесів.

Можна виділити п'ять основних типів логістичних провайдерів [3], що виникають на основі різних компетенцій та функцій:

1) Компанії-перевізники. Цей тип логістичних провайдерів спеціалізується на перевезенні товарів і використовує свою транспортну інфраструктуру для забезпечення ефективної доставки.

2) Складські оператори. Логістичні компанії цього типу спеціалізуються в управлінні складськими площами, забезпечуючи ефективне зберігання та обробку товарів.

3) Брокерські / експедиторські компанії. Ці провайдери виступають посередниками між вантажовідправниками та перевізниками, координуючи та оптимізуючи логістичні процеси.

4) Компанії, що займаються оптимізацією транспортних послуг та формуванням відправок. Цей тип провайдерів фокусується на оптимізації маршрутів, виборі транспортних засобів та ефективному плануванні відправок для максимізації продуктивності.

5) Консалтингові компанії, що розробляють або впроваджують програмне забезпечення. Ці провайдери спеціалізуються на консультуванні та розробці програмних рішень для оптимізації логістичних процесів у підприємствах.

Кожен з цих типів логістичних провайдерів вносить свій унікальний внесок у забезпечення ефективності транспортно-логістичних підприємств.

Щоб максимізувати ефективність використання аутсорсингу в

інноваційній діяльності, необхідно розуміти, на яких етапах інноваційних процесів аутсорсинг може бути застосований.

Так, на етапі маркетингових досліджень транспортно-логістичні компанії можуть здійснити аутсорсинг послуг спеціалізованих фірм, що проводять аналіз ринку та кон'юнктури. Крім того, на етапі технічної реалізації нових технологій чи виробництва деталей, які необхідні для інноваційних виробів, може бути вигідно залучити зовнішніх виконавців. Незважаючи на перспективи використання аутсорсингу в інноваційній діяльності транспортно-логістичних підприємств, слід враховувати його обмеження. Не кожна компанія готова довірити свої ключові бізнес-процеси зовнішнім постачальникам, існують загрози втрати контролю та конфіденційності інформації. Отже, використання аутсорсингу в транспортно-логістичній інноваційній діяльності варто ретельно обґрунтовувати, враховуючи особливості галузі та потреби конкретної компанії. Попри недоліки, аутсорсинг залишається перспективним інструментом для оптимізації інноваційних процесів у транспортно-логістичному секторі. Використання аутсорсингу в інноваційній діяльності транспортно-логістичних підприємств може призвести до значних позитивних змін. Зменшення витрат, підвищення ефективності, прискорення інноваційних процесів - це лише деякі переваги, які компанії можуть отримати.

У світлі сучасних викликів та змін у транспортно-логістичному секторі важливо використовувати інноваційні методи для підтримки конкурентоспроможності. Аутсорсинг виявляється не лише ефективним інструментом для оптимізації інноваційних процесів, але і стратегічним рішенням для досягнення успіху в умовах постійної зміни.

Література.

1. Дідух О.В. Основні види аутсорсингу в господарській діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2012. № 2. С. 29–32.
2. Познякова О., Якобчук О. Послуги аутсорсингу в транспортній галузі. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління*. 2016. Вип. 37. С. 29-36.
3. Мельник О. В. Застосування аутсорсингу на підприємствах водного транспорту. *Економіка та держава*. 2015. № 11. С. 119–121.